ДИЁРИМИЗГА МАРҲАБО, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Willkommen, teueren Freunde aus DDR!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

15 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 192 (3930).

1 ОКТЯБРЬ
СЕШАНБА
1968 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БУГУН ПОЙТАХТИМИЗДА ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ ТАНТАНАЛИ РАВИШДА ОЧИЛАДИ

ҚАРДОШ ХАЛҚНИНГ МАДАНИЯТ БАЙРАМИ

Қуёшли Ўзбекистонимиз бағрини кенг очиб, янги меҳмонларни кутиб олмоқда. Бугун республикамизнинг пойтахти — Тошкент шаҳрида Германия Демократик Республикасининг маданият декадаси бошланади.

Турли халқлар ва миллатларнинг адабиёт ва санъат, маданият декадалари, ҳафталикларини ўтказиб туриш бизнинг мамлакатимизда одат тусига кириб қолган. Бу яхши анъана халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга, бир-бирларининг ижодий ютуқларидан баҳраманд бўлишга, мамлакатлар ва халқларнинг миллий маданиятларини юксалтириш ва бойитишга ҳамиша хизмат қилиб келмоқда.

Республикамиз кейинги вақтларда жуда катта учрашувлар ўтказиладиган марказ бўлиб қолди. Бу ерда Россия Федерацияси, Украина, Тожикистон ва бошқа қардош халқларнинг адабиёт ва санъат декадалари ўтказилди. Ўз навбатида иттифоқчи республикаларда ҳам ўзбек адабиёти ва санъати декадаси ўтказилиб турибди. Яқиндагина Эстонияда ва сўнг Тожикистонда ўтказилган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси қардош халқлар ўртасидаги дўстлик, ҳамкорликнинг ёрқин намойишига айланди.

Германия Демократик Республикаси маданият декадасининг Ўзбекистонда ўтказилиши республикамиз ҳаётидаги жуда катта воқеалардан биридир. Кечагина улкан анжуман — Осиё ва Африка ёзувчиларининг симпозиумини ўтказган Тошкент бугун социалистик Германия вакилларини хушнудлик билан, самимий кутиб олмоқда.

Ўзбек халқи санъатни, адабиётни, музикани — умуман ижодкорликни қадимдан севади, ардоқлайди, қадрига етади. Катта ижодий ишлар билан шуғулланаётган халқимиз дўст ва қардош халқларнинг ижодий муваффақиятлари билан ҳам фахрланади. ГДР вакилларининг бизга кўрсатадиган томошалари қардош мамлакатлар — Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги дўстона алоқаларнинг янада мустаҳкамланишига ёрдам беради.

Германия Демократик Республикасининг Ўзбекистонда ўтадиган маданият декадаси кунларида жуда катта ва хилма-хил программада концертлар, ижодий учрашувлар, дўстона суҳбатлар ўтказилади. Бу учрашувлар қардош маданиятларнинг чинакам намойишига айланади. Республикамиз меҳнаткашлари ГДР вакилларининг ёқимли музикаларини, дилрабо қўшиқларини тинглайдилар, шўх рақсларини томоша қиладилар. Декада кунларида ГДР фильмлари намойиш қилинади. Қардош мамлакатнинг сўз санъаткорлари ўз асарларидан намуналар ўқиб берадилар. Маданият арбоблари билан учрашувларда давримизнинг актуал проблемалари хусусида дўстона фикр алмашувлар бўлади.

Ҳар бир халқ ўз миллий маданиятини яратади ва ривожлантиради. Айни замонда турли халқлар бир-бирларининг маданиятларини ўрганадилар ва ўзаро бойитадилар. Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ва унинг ажралмас бўлаги бўлмиш Ўзбекистон ўртасидаги дўстона алоқалар ҳам шу тариқа ривожланиб ва кенгайиб боради. Бунда ўзаро декадалар, ҳафталиклар ва бошқа ижодий учрашувлар ўтказиб туриш катта роль ўйнайди.

ГДР меҳнаткашларининг ҳам ўзларига яраша ажойиб адабиёти, санъати, маданияти бор. Гёте, Шиллер, Бах сингари буюк сиймоларни яратган бу мамлакат жуда бой ва қадимий маданиятга эга. Бу маданият билан ГДР меҳнаткашлари ҳақли равишда фахрланадилар. Декада кунларида биз бу ажойиб, ўзига хос халқнинг маданияти билан янада яқинроқ танишамиз.

Дўстлик ва ўзаро ҳамкорликни халқлар юксак қадрлайдилар. Чунки бу нарса тинчлик ва тараққиёт учун курашаётган ҳамма соф виждонли кишиларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Дўстлик ва ҳамкорлик туфайли халқлар бир-бирлари билан яқиндан танишадилар, бир-бирларидан ўрганадилар, биргаликда фаровон турмуш қурадилар. Дўстлик ва ҳамкорлик туфайли халқлар социализм ва коммунизмни барпо этадилар.

Республикамизда, шу жумладан Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида ўз маҳоратларини, санъатларини, юксак истеъдодларини намойиш қиладиган дўстларимизга — ГДР маданияти декадасининг қатнашчиларига катта ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Куйларингиз куйларимизга қўшилиб янграйверсин, тинчлик ва дўстликни мадҳ этувчи қўшиқларингиз мусаффо осмонимизда парвоз этаверсин, бастакорларингиз сози ва шоирларингиз овози қалб шодликларини тараннум этаверсин, азиз дўстлар!

Хуш келибсиз севимли диёримизга!

МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДА

Германия Демократик Республикаси маданиятининг Ўзбекистонда бўладиган катта байрамида қатнашмоқ учун ГДРдан келган вакилларни 30 сентябрда Ўзбекистон пойтахти аҳолиси музика садолари ва гуллар билан кутиб олди. ГДР, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэропортда Тошкент меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари тўпланган эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари Р. К. Шониъматов, С. Ш. Шермуҳамедов, Тошкент область партия комитетининг секретари Ҳ. Р. Мусахонова, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Н. Бобожонова, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг раиси Ҳ. С. Шукурова ҳам Германия Демократик Республикасидан келган дўстларни кутиб олмоқ учун аэропортга чиққан эдилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография давлат комитетининг раиси А. П. Қаюмов, Ўзбекистон композиторлар союзи правлениесининг раиси А. Ҳ. Жабборов, республика кинематографчилари союзи правлениесининг раиси С. М. Муҳамедов, Ўзбекистон телеграф агентлигининг директори Ғ. Н. Нажимов, таниқли саҳна усталари, кино арбоблари, матбуот ходимлари ҳам шу ерда эди.

Миллий одатга кўра, меҳмонлар карнай ва доиралар чалиб кутиб олинади. Ўзбекистон ССР маданият министри В. И. Зоҳидов уларни табриклайди.

Германия Демократик Республикаси маданият арбоблари делегациясининг раҳбари, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси маданият министрининг биринчи ўринбосари Хорст Браш микрофон ёнига келади. Шу билан ГДР маданият арбоблари бешинчи марта совет кишилари ҳузурига меҳмон бўлиб келишяпти, дейди у. Бу учрашувлар анъана тусига кириб бормоқда. Лекин уларнинг ҳар бири бизга янги қувонч, янги-янги ҳарорат ва самимий ҳис-туйғулари бахш этмоқда. Биз ҳозир беҳад ҳаяжонланиб турибмиз, чунки совет ҳокимияти йилларида турмушнинг ҳамма соҳаларида жуда катта муваффақиятларга эришган Ўзбекистон халқи билан учрашишимиз лозимлигини биламиз. Тошкент ва тошкентликлар билан бўладиган учрашувлар, интернационал дўстлик рамзи бўлиб қолган шаҳар билан бўладиган учрашувлар бизни айниқса қизиқтирмоқда.

Германия Демократик Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Хорст Биттнер рафиқаси билан ва унга ҳамроҳ бўлган элчихона ходимлари билан бирга Ўзбекистон пойтахтига келди.

Декадага келган Германия Демократик Республикаси делегациясининг аъзолари орасида ГДРнинг таниқли маданият, фан арбоблари, санъат усталари бор.

(ЎзТАГ).

Суратда: меҳмонларни Тошкент аэропортида кутиб олиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ГДР МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИГА ДОИР

Ўзбекистонда Германия Демократик Республикаси маданияти декадаси очилиш арафаси — 30 сентябрда ана шу воқеага бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Матбуот конференциясини чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг раиси Ҳ. С. Шукурова очиб, журналистларни декада программаси билан таништирди.

ГДРнинг Совет Иттифоқидаги элчихонаси биринчи секретари Вальтер Хенце ГДРнинг ҳозирги куни тўғрисида, унинг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаёти ҳақида конференция қатнашчиларига гапириб берди. У, Совет халқининг Германия Демократик Республикасига кўрсатаётган дўстона ёрдамини таъкидлаб ўтди. Ўртоқ Вальтер Хенце Ўзбекистонни ГДР билан боғловчи дўстона алоқалар тўғрисида ҳам гапирди. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ САНОАТЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани қизитиб юборган Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат ходимлари товар маҳсулотини реализация қилиш ҳамда энг муҳим саноат буюмларини ишлаб чиқариш бўйича шу йилнинг тўққиз ойлик планини муддатидан аввал — 27 сентябрда бажардилар.

КУНИГА 4—5 ПРОЦЕНТДАН

Колхозимизда пахтачиликни комплекс механизациялаштириш соҳасида бирмунча ютуқлар қўлга киритилди. Айниқса, сермеҳнат иш бўлган пахта теримини машиналаштиришга йил сайин жиддий эътибор бериб келяпмиз.

Механизаторларимизнинг бу йилги аҳди тағин ҳам катта. Улар машина теримини зўр уюшқоқлик билан олиб боришяпти. Терим суръати кундан-кун ошмоқда. Ҳар куни давлатга йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида «оқ олтин» жўнатиб турибмиз.

Яқинда область халқ контроли комитетининг рейд бригадаси колхозимизда бўлди. Улар баъзи звеноларда пахта нобудгарчилигига қарши кураш қониқарсиз аҳволдалигини, қўл билан пахта теришда хом пахтани аралаштириб юбориш ҳоллари учраётганлигини тўғри аниқладилар. Биз уларнинг бу текширувидан кейин бундай камчиликларга йўл қўймаслик тадбирларини белгиладик ва барча звеноларда, механик-ҳайдовчилар ўртасида ана шу масалалар юзасидан суҳбатлар ўтказдик.

Машиналарнинг қудрати, механизаторларимизнинг ғайрати туфайли хирмон баракасига барака қўшиляпти. Илғор участка ва звеноларимизда «зангори кема»лар унумли ишлаётгани туфайли суръат ҳозирданоқ жадаллашиб кетди. Масалан, Қозоқбой Ризаев бошлиқ участка кунига 5—6 процентдан пахта топширяпти.

Механик-ҳайдовчилар ерга пахта тўкмай ишлашга қатъий қарор қилганлар. Ҳозир ҳар бир механизатор ўз машинаси билан белгиланган жойда ишлаяпти. Иккинчи, учинчи теримларда ҳам худди шу жойда ишлашади. Пахтани ерга тўкмай тез ва тоза теришда Тошпўлат Норматов, Мирзараҳим Абдураҳимов, Жалил Файзиев каби азамат механизаторларимиз ҳаммага намуна кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири кунига 3—4 тоннадан ошириб пахта термоқда.

Бу йил план бўйича давлатга 1320 гектар майдондан 3680 тонна пахта етказиб беришимиз керак эди. Яқинда тажрибали пахтакорларимиз билан даладаги ҳосилни чамалаб кўриб, пландан ташқари 420 тонна пахта сотишга қарор қилдик.

Пахта йиғим-теримини конвейер усулида ташкил этяпмиз. Машиналарнинг бетиним ишлашини таъминлаш учун зарур чоралар кўряпмиз. Механизаторларга зарур бўлиб қолган тақдирда тезлик билан ёрдам бериш учун иккита махсус техника ёрдами автомашинаси ажратдик.

«Деҳқоннинг энг қадрдон дўсти бўлган машинани кимки қадрласа, ундан унумли фойдаланса, ҳаёти янада фаровон, даромади кўп бўлади», — дер эди колхозимизнинг отахони марҳум Абдулла Ортиқов. Устознинг бу қимматли сўзларига амал қилиб келаётган деҳқонларимиз бу йил етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб олишга, мутлақо ёрдамчи чақирмасликка қарор қилдилар.

Йиғим-терим ишлари қизғин тус олган ҳозирги кунларда механизатор ва колхозчиларимизнинг маданий дам олишлари учун дала шийпонларида ҳамма шароитларни яратиб берганмиз. Социалистик мусобақани авж олдириш мақсадида ҳар беш кунликда кўп пахта терган механизаторга вимпел ва қўл соати мукофот қилинмоқда. Пахта тайёрлаш йиллик планини колхозда биринчи бўлиб бажарган звенога «Урал» мотоциклини беришга қарор қилдик.

Пахтакорларимизнинг бу йилги мақсадлари катта. Улар фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилишаётган экан, бу мақсаднинг рўёбга чиқишига шак-шубҳа йўқ.

Ю. ТОЛИПОВ,
Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.

Ф. МАСЛОНОВ,
партия ташкилотининг секретари.

МЕТРОҚУРУВЧИЛАР — ЗАМОНАМИЗ ФАРҲОДЛАРИ

ОҲАНГАРОН, 28 сентябрь. (ЎзТАГ мухбири **Е. Ефимов**) Қурама тоғ тизмаси бағрида бугун чошгоҳда юз берган портлаш натижасида Оҳангрон дарёсининг янги ўзанидаги сўнгги тўсиқ улоқтириб ташланди. Беш ярим километр узунликдаги тоннель ва икки километр келадиган очиқ канал ҳозирги вақтда Оҳангарон кўмир конининг энг бой қатламларига олиб борадиган йўлни тўсиб турган тоғ суви оқимини бошқа томонга буриб юбориш имконини берди. Бу конда бир миллиард тоннадан кўпроқ ёқилғи запаси бор. Диаметри қарийб саккиз метр келадиган ер ости ўзани бир секундда 540 кубметр сувни ўтказа олади.

Бу гидротехника иншооти янги сув омбори билан биргаликда яна бир неча проблемаларни ҳал қилиш — 17 минг гектар ерни суғориш, Оҳангарон-Олмалиқ саноат районидаги ёш шаҳарларни сув билан таъминлаш имконини беради.

Тоннелга кираверишда порлаб турган жуда катта «М» ҳарфи замонамиз фарҳодлари деб аталмиш ҳуқуқига сазовор бўлган ажойиб кишиларнинг зўр меҳнатидан далолат бериб турибди. Метро қурувчилар тоннелни муддатидан 90 кун олдин пармалаб, пардозлаб қўйдилар.

Бир-бирига рўпара бўлиб келган проходкачилар бригадалари учрашган 200 метрлик тоғ ичкарисида митинг бўлди. Қурувчилар партия ва ҳукуматнинг ҳар қандай топшириғини бажаришга тайёр эканликларини билдирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қурувчилар, лойиҳаловчилар, кончиларни қутлади.

— Дўстлар, сизларни янги ишлар кутмоқда, — дейди Ш. Р. Рашидов. — Сизларни Тошкент метрополитени трассаси кутмоқда. Кон ва гидротехника комплексларини қуриш ишларининг графиги шундай тузилганки, бу янги қатламлардан кўмир қазиб чиқаришни 1970 йилнинг апрель ойида — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида бошлаб юбориш имконини беради.

ДОН ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

Кеча область ғаллакорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми якунларини муҳокама қилдилар ва область колхоз, совхозларида дон етиштиришни бундан буён янада кўпайтиришнинг зарур тадбирларини белгиладилар. Кенгашда шу масала юзасидан Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоков** доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Ўрта Чирчиқ район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **Т. Ортиқхўжаев**, Юқори Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **И. И. Ладушкин**, Оржоникидзе районидаги Фрунзе номли колхознинг бош агрономи **Т. Абдуқулов**, Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхозининг директори **А. Тен**, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинобод» колхозининг раиси **Т. Ризаев** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов, область партия комитетининг иккинчи секретари А. С. Пономарев, область партия комитетининг секретарлари П. В. Костриков, Х. Р. Мусахонова иштирок этдилар.

Кенгаш қатнашчилари областда 1969 йилда дон етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият қабул қилдилар.

(Ғаллакорлар кенгаши тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида берилади).

356.000 тонна пахта учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 30 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Пахта тайёрлаш: Бир кунда	Пахта тайёрлаш: Мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: Мавсум бошидан бери
Оққўрғон	3,80	34,16	4,23	38,18
Бўка	3,60	28,68	4,16	30,33
Бекобод	3,03	23,85	3,58	23,20
Юқори Чирчиқ	4,31	22,78	7,25	33,88
Янгийўл	2,40	20,50	2,40	15,12
Ўрта Чирчиқ	3,48	20,06	4.00	23,17
Оржоникидзе	1,47	11,35	1,70	4,20
Область бўйича	3,31	25,51	3,91	27,90

ЛУБКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ва беш йилликнинг учинчи йилини катта зафарлар билан якунлашга астойдил бел боғлаган Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг лубкорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлатга каноп сотиш йиллик плани ортиғи билан бажарилди! Мамлакатда 3609 тонна аъло сифатли каноп етказиб берилди.

Бу йилги нозик шароитларда колхоз лубкорлари барча майдонлардаги экинни юксак агротехника талаблари даражасида парвариш қилишга ва мўлжалдагидан ҳам зиёд ҳосил етиштиришга эришдилар. Айниқса колхознинг Х. Бакиров, А. Худойбердиев ва Ли ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг деҳқонлари канопдан мўл ҳосил етиштирдилар. Бу бригадаларда ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 140-160 центнердан аъло сифатли каноп пояси йиғиштириб олинди.

Ҳали колхоз канопзорларида ҳосил мўл. Лубкорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна камида 1000 тонна «кўк олтин» етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Каноп ўрим-йиғими қизғин давом эттирилмоқда.

Ш. ИЛЕСОВ.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

ОҚҚЎРҒОН. **(Телефон орқали олинди).** Беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашаётган райондаги Димитров номли колхознинг лубкорлари ажойиб меҳнат ғалабаларини қўлга киритдилар. Колхозчилар давлатга 16 минг 520 тонна каноп пояси топшириб йиллик планни муваффақиятли бажардилар.

Лубкорлар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, яна қўшимча равишда 2 минг тонна каноп пояси топшириш мажбуриятини олдилар.

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ, ПАХТА ТОЗАЛАШ, ОЗИҚ-ОВҚАТ, ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XIII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Р. Қ. Қурбоновнинг «Ўзбекистон ССР енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатини янада ривожлантириш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, шуни қайд қиладики, Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини бажара бориб хўжалик ва маданий қурилишда, аҳолининг турмуш даражасини оширишда, моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришда янги ютуқларга эришдилар. Халқ хўжалигини ривожлантириш суръатлари ошди республика саноати жорий планларни ортиғи билан бажармоқда, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ўсмоқда. Енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат гўшт ва сут саноати меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтирмоқдалар. Сўнгги икки йил ва шу йилнинг 8 ойи ичида плandan ташқари 198 миллион сўмлик маҳсулот чиқарилди. Шойи газламалар ички кийим ва устки трикотаж, пойафзал консервалар, кондитер буюмлар мебель гўшт, сут ва бошқа халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кўпайди Янги буюмларнинг кўп турлари ўзлаштирилди.

Шу беш йилликда тўқимачилик, трикотаж, пойафзал, тикувчилик пахта тозалаш, ёғ-жир, консерва, сут маҳсулотлари саноатида ишлаб чиқариш қувватларининг ўсишига эришилди. Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинати, Андижон трикотаж фабрикаси, Тошкентдаги Чарм бирлашмаси ва Моделлар уйи, Киров районидаги пахта фабрикаси, Денов ёғ-экстракция заводи Пахтакор ва Еттисой районларидаги пахта заводлари, Янгийўл ачитқи, Жиззах ёғ-пишлоқ ва Навоий сут заводлари Тошкент ёғ-жир комбинатида синтетик ювувчи моддалар цехи каби йирик корхоналар ишга туширилди.

Пленум шу нарсани қониқиш билан қайд қиладики, СССР Министрлар Советининг 1968 йил 5 август қарорида белгиланган республика енгил саноатини ривожлантиришнинг жуда катта программаси партия ва ҳукуматнинг Ўзбекистон экономикасини янада юксалтириш, халқнинг турмуш даражасини янада ошириш тўғрисидаги ғамхўрлигининг янги бир ифодасидир. Бу программанинг амалга оширилиши Ўзбекистонни мамлакатимиз енгил саноатининг энг йирик марказларидан бирига айлантиради.

Партия ташкилотларининг раҳбарлигида енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатида илмий-техника тараққиёти соҳасида катта ишлар қилинмоқда. Янги асбоб-ускуналарнинг юзлаб единицалари ўрнатилди, ўнлаб автоматик ва ярим автоматик линиялар, конвейерлар ишга туширилди кўпгина сермеҳнат иш процесслари механизациялаштирилди. Умуман бутун индустрия бўйича бўлганидек, енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати тармоқлари ишини яхшилаш учун корхоналарнинг хўжалик юритишнинг янги системасига ўтганлиги алоҳида аҳамиятга эга. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь (1965 йил) Пленуми қарорларига мувофиқ амалга оширилаётган бу иқтисодий ислоҳот ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий активлиги ва ташаббускорлигини юксалтиришнинг жуда катта фактори бўлиб қолди. Янги шароитларда ишлаётган корхоналарда одатдагидек, ҳамма техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар оғишмай ортиб бормоқда.

Шу билан бирга Ўзбекистон КП Марказий Комитети пленуми республиканинг жуда катта хом ашё, энергетика ва меҳнат ресурсларидан халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун етарли даражада фойдаланилмаётир ва енгил, озиқ-овқат саноатининг ривожланиши аҳолининг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларидан анча орқада қолмоқда, деб ҳисоблайди. Бу соҳаларда ишлаб чиқариш ҳажмининг йиллик ўртача ўсиш суръатлари республика бўйича ўрта даражадан паст ва ўтган беш йиллик ичида қуйидагича бўлди: пахта тозалаш саноатида — 2,8 процент, озиқ-овқат саноатида — 3,5 процент, гўшт ва сут саноатида — 4,1 процент, енгил саноатда 5,2 процент. Меҳнат унумдорлигини ошириш, хом ашё ва материалларни тежаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, иш вақтининг беҳуда кетиш ҳолларини камайтириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш учун резервлардан ёмон фойдаланилмоқда.

Ишлаб чиқариш ва меҳнат қониқарсиз ташкил этилганлиги натижасида айрим корхоналар саккиз ойлик ишлаб чиқариш планини бажаролмадилар. Тошкент ва Фарғона тўқимачилик, Марғилон шойи комбинатлари, Самарқанд шойи тўқув фабрикаси, Янгийўл ёғ-жир комбинати Фарғона сут заводи ва бошқа қатор корхоналар маҳсулотни реализация қилиш планларини уддалай олмадилар.

Енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат гўшт ва сут саноати министрликлари ишлаб чиқарилаётган молларнинг сифатини ошириш, унинг ассортиментини кўпайтиришга етарли эътибор бермаётирлар. Саратовликларнинг маҳсулот сифатини ошириш бўйича тадбирлар системасини жорий этиш тажрибаси суст ёйилмоқда Бир қатор корхоналарда эски фасондаги сифати паст, кўримсиз буюмлар чиқаришга йўл қўйилмоқда. Тикилган ва трикотаж моллар, ўйинчоқлар, мебель, нон-булка, макарон буюмлари ва сут маҳсулотларининг сифати ёмонлигидан жуда кўп шикоятлар тушмоқда.

Шойи тўқиш, тикувчилик, сут ва саноатнинг бошқа қатор тармоқларида техника жиҳатидан қайта қуролланиш масалалари суст ҳал қилинмоқда. Кўпгина оғир ва сермеҳнат иш процесслари, айниқса пахта тозалаш ёғ-жир ва консерва саноатида юк ортиш-тушириш операциялари механизациялаштирилган эмас, қўл меҳнатининг салмоғи ҳали ҳам кўп. Енгил саноатнинг айрим тармоқларида ишлаб чиқаришни механизациялаш даражаси зўрға 50 процентни ташкил этади.

Ишлаб чиқариш қувватларини оширишдаги аҳвол кўнгилдагидек эмас. Шу мақсадлар учун ажратилаётган капитал маблағлар йилдан-йилга ўзлаштирилмай қолиб кетмоқда. Шу йилнинг 8 ойлик плани енгил саноатда 59 процент, пахта тозалаш саноатида 60 процент, гўшт ва сут саноатида 61 процент ва озиқ-овқат саноатида 92 процент бажарилди Кўпгина корхоналар жуда узоқ вақт давомида қурилмоқда. Бу эса чала қурилишлар сонини кўпайтириб юбормоқда Чала қурилишлар ҳажми бу тармоқларда икки йил ичида 23 миллион сўмга кўпайиб кетди. Турар-жой, болалар муассасалари, маданий-маиший хизмат объектлари қурилиши орқада қолмоқда

Ўзбекистон ССР қурилиш, қишлоқ қурилиши, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари, «Главташкентстрой», «Средазирсовхозстрой», енгил пахта тозалаш, озиқ-овқат гўшт ва сут саноати қурилишларига зарур эътибор бермаётирлар. Айни вақтда заказчилар — министрликлар шу қурилишларга технологик ва стандартлаштирилмаган асбоб-ускуналар, кабель маҳсулотлари ва махсус материалларни белгиланган муддатларда етказиб бериш учун зарур тадбирлар кўрмаётирлар, лойиҳалаш-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрламаётирлар. Буларнинг ҳаммаси капитал қурилиш ва қувватларни ишга тушириш планларининг мунтазам равишда бажарилмай келинаётганлигига асосий сабаблардан бири бўлмоқда.

Янги корхоналарда, жумладан Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида, Андижон трикотаж фабрикасида, Қарши тикув фабрикасида, Тошкент тўқимачилик комбинатининг ип фабрикасида ва бошқа корхоналарда қувватлар сустлик билан ўзлаштирилмоқда Бир қанча ҳолларда ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш корхоналар ишчи кучи билан ўз вақтида таъминланмаганлиги сабабли тўхтаб қолмоқда.

Ишлаб чиқариш резервлари суст сафарбар этилганлиги, маҳсулот сифатини ошириш учун курашдаги камчиликлар, капитал қурилишга раҳбарлик савиясининг пастлиги кўп ҳолларда шу билан изоҳланадики енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати министрликларининг иш услуби ва методларида камчиликлар бор: Министрликлар корхоналарнинг ишлаб чиқариш хўжалик фаолиятини яхшилаш юзасидан ташкилотчилик ишлари билан кам шуғулланмоқдалар, раҳбар кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга ҳамда раҳбарлик ўринларига кўтариш учун резерв яратишга зарур эътибор бермаётирлар, кадрларнинг уёқдан-буёққа кўчиш ҳолларини камайтириш юзасидан етарли тадбир кўрмаётирлар, айрим корхоналарнинг раҳбарлари меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш ва маданий маиший шароитларини яхшилаш юзасидан етарли даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети пленуми **қарор қилади:**

1. Халқнинг турмуш даражасини жиддий суратда юксалтириш, аҳолининг моддий ва маданий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришнинг асосий шартларидан бири бўлган енгил, пахта тозалаш озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатини жадал ривожлантиришни таъминлаш республика партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблансин СССР Министрлар Советининг қарорида белгиланган Ўзбекистон ССР енгил саноатини ривожлантириш программасини ўз вақтида бажариш республика партия ташкилоти, Ўзбекистон барча меҳнаткашларининг шарафли иши бўлмоғи керак.

2. Область, шаҳар ва район партия комитетлари зиммасига енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг ишлаб чиқариш планларини бажаришлари устидан назоратни кучайтириш, маҳсулот чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш ва чиқарилаётган буюмларнинг ассортиментини кенгайтиришда уларга ёрдам кўрсатиш вазифаси юклансин. Пленум область, шаҳар ва район партия комитетларидан енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати корхоналари қурилишига эътиборни сусайтирмасликни, ишлаб чиқариш қувватларининг ишга туширилиши устидан янада таъсирли назоратни таъминлашни талаб қилади. Партия комитетлари қолоқ корхоналарни малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш, айниқса янги ишга тушириладиган корхоналарни ишчи кучи билан таъминлашда ёрдам кўрсатиш, меҳнаткашларнинг иш шароитини ва уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга доимий эътибор бериш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилмоқлари лозим.

3. Пленум Ўзбекистон ССР енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати министрликлари зиммасига қуйидаги вазифаларни юклайди:

Планнинг ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши таъминлансин.

1968 йилда ҳар бир корхона томонидан маҳсулотларни реализация қилиш, жамғариш, бюджет тўлови ва бошқа кўрсаткичлар бўйича топшириқларнинг бажарилишига эришиш учун қолоқ корхоналарнинг коллективларига зарур ёрдам кўрсатилсин. Аҳоли айниқса кўп талаб қилаётган моллар чиқариш кўпайтирилсин.

Маҳсулот сифати муттасил ошириб борилсин, молларнинг, фасонлар ва моделларнинг ассортименти кенгайтирилсин ва янгилаб турилсин. Бу моллар пухта, бежирим ва кишини қувонтирадиган бўлишига эришилсин.

Пойафзал трикотаж ва тикилган буюмларни моделлаштириш ва конструкциялаштириш савияси оширилсин. Озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатида ўроғлиқ буюмлар чиқариш кенгайтирилсин. Буюмларнинг ташқи кўринишини ва ўрашни яхшилаш зарурлигига алоҳида эътибор берилсин. Пахта толаси сифатини яхшилаш мақсадида пахта тозалаш саноатида уч секцияли тола тозалаш ва бошқа янги машиналарни жорий этиш тезлаштирилсин.

Энг яхши коллективлар, новаторлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибалари ишлаб чиқаришга кенг жорий этилсин. Тежалган хом ашё ва материаллардан қўшимча маҳсулот чиқариш, резервларни қидириб топиш ва сафарбар этиш, ишлаб чиқариш майдонлари, асбоб-ускуналар, ёқилғи ва электроэнергиядан янада яхшироқ фойдаланиш ҳар томонлама рағбатлантирилсин. Ишлаб чиқаришда исрофгарчиликнинг ҳамма кўринишларига хотима бериш, чиқиндилардан фойдаланишни яхшилаш чоралари кўрилсин.

Капитал қурилишга раҳбарлик савияси оширилсин, қурилишни юқори сифатли лойиҳа — смета ҳужжатлари, асбоб-ускуна ва материаллар билан ўз вақтида таъминлансин. Янги корхоналарни қуриш ва ишга тушириш топшириқларини бажариш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар кўрилсин. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС томонидан маъқулланган, мавжуд ва янги ишга тушириладиган корхоналарнинг лойиҳадаги қувватларини тезроқ ўзлаштириш учун бошланган социалистик мусобақани авж олдириш назарда тутилган Ғарбий Сибирь металлургия заводи коллективининг ташаббуси кенг оммалаштирилсин.

Корхоналарга раҳбарлик савияси оширилсин. Аппарат ходимларининг асосий эътибори жойлардаги ташкилотчилик ишларига, корхоналар фаолиятини яхшилашда уларга самарали ёрдам кўрсатишга қаратилсин. Коллегияларнинг иши такомиллаштирилсин. Коллегияларнинг мажлисларида конкрет анализ кўпроқ бўлсин, ишга чуқур қаралсин. Ҳамма ходимларга нисбатан кўпроқ талабчан бўлинсин, камчилик ва хатога йўл қўйган кишиларга нисбатан қаттиқ қўл бўлинсин.

4. Пленум меҳнат унумдорлигини ошириш жуда муҳим давлат аҳамиятига эга эканлигини назарда тутиб, область, шаҳар, район партия комитетлари, енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати министрликлари зиммасига корхоналарни техника жиҳатидан қайта қуроллантириш, сермеҳнат иш процессларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва марказлаштириш ҳамда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини комплекс жорий этиш тадбирларини мунтазам равишда амалга ошириб боришни таъминлаш вазифасини юклади.

5. Пленум қурилиш, қишлоқ қурилиши, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари, «Главташкентстрой» ва «Средазирсовхозстрой»нинг эътиборини енгил, озиқ-овқат, пахта тозалаш, гўшт ва сут саноати объектлари қурилишининг муттасил орқада қолаётганлигига қаратади ва улардан шу соҳалардаги корхоналар қурилишини яхшилашга ва ишлаб чиқариш қувватларини белгиланган муддатларда ишга туширишни таъминлашга қаратилган зарур тадбирлар кўришни талаб қилади. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига янги корхоналар қурилиши учун ўз вақтида ер участкалари ажратиб беришни таъминлаш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон ССР Госплани, енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати министрликлари зиммасига халқ хўжалиги планларининг лойиҳаларини ишлаб чиқилаётганда қуйидагиларни назарда тутиш вазифаси топширилсин:

— капитал маблағларни ишга тушириладиган объектларга тўплаш;

— зарур турар-жой майдони, социал-маданий, маиший ва болалар муассасаларига эга бўлган корхоналарни комплекс равишда қуришни таъминлайдиган капитал маблағлар ажратиш;

— корхоналарни техника жиҳатидан қайта қуроллантириш бўйича тадбирларни амалга ошириш.

7. Енгил ва озиқ-овқат саноатини ривожлантиришнинг катта программаси кадрлар билан ишлашни тубдан яхшилашни талаб этади. Пленум енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати министрликлари зиммасига раҳбар, хўжалик ва инженер кадрларни танлаш, кўтариш ва тарбиялаш ишларининг савиясини ошириш вазифасини юклайди. Кадрларни коммунистик ғоявийлик, партия ва давлат интизомига қаттиқ амал қилиш руҳида тарбиялаш доимо министрликлар коллегиялари ва раҳбарларининг диққат марказида бўлмоғи лозим. Ёш мутахассислар билан ишлаш кучайтирилсин, уларга ишлаб чиқаришни бошқариш, оммани уюштириш ва тарбиялаш методлари маҳорати сидқидиллик билан сингдириб борилсин. Министрлар яхши тайёргарлик кўрган резервлар яратиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб боришлари керак.

Янги қурилишларнинг эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда кўп касбга эга бўлган ишчи кадрларни етарли миқдорда ўз вақтида тайёрлаб қўйиш таъминлансин.

Ишлаб чиқаришнинг ҳозирги даражасига жавоб бера олишлиги учун ишчиларнинг малакаси муттасил ошириб борилсин. Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими бўйича давлат комитети енгил ва озиқ-овқат саноати тармоқлари учун мутахассислар ва ишчи кадрлар тайёрлашни кенгайтириш ва уларнинг савиясини ошириш тадбирларини амалга оширишлари керак.

Қурилиш, қишлоқ қурилиши, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари зиммасига профессионал-техника билим юртлари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларини муддатидан илгари ишга тушириш юзасидан зарур тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юклансин.

8. Савдо министирлиги ва Ўзбек бирлашув правлениесидан саноат ва озиқ-овқат моллари, хусусан нон-булка ва сут маҳсулотлари савдосини яхшилаш тадбирларини кўриш талаб қилинсин. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи корхоналарга молларнинг сифати учун аҳолининг эҳтиёжларини янада синчиклаб ўрганиш асосида уларнинг ассортиментини яхшилаш ва янгилаш учун талаб оширилсин. Фирма магазинларини ташкил этиш бутун чоралар билан авж олдирилсин.

9. Область, шаҳар, ва район партия комитетлари зиммасига енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати корхоналари бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқиш вазифаси юклансин. Уларнинг асосий эътибори беш йиллик планни муваффақиятли бажариш, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, маънавий ва моддий рағбатлантиришни бир-бири билан тўғри қўшиб олиб боришга қаратилсин. Партия ташкилотлари корхоналар хўжалик фаолиятининг ҳамма томонларини ҳар куни чуқур ўрганиб боришлари, оммавий-сиёсий ишларни яхшилашлари, коллективларда чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини узлуксиз ошириб бориш учун алоҳида масъулият ҳиссини тарбиялашлари, ҳар бир ходимнинг ва аввало коммунистларнинг топширилган иш учун масъулиятини оширмоқлари керак.

Пленум партия, совет, касаба союз ташкилотларини, енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатининг барча коммунистлари, ишчилари, инженер-техник ходимларини ва хизматчиларини В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга, юқори сифатли халқ истеъмол молларини кенг ассортиментда чиқаришни кўпайтириш учун ички резервлар ва имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланишга чақиради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорлари асосида енгил, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатини кескин юксалтириш коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга Ўзбекистон меҳнаткашларининг қўшадиган салмоқли ҳиссаси бўлади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ В. И. Ленин номидаги Олмалиқ тоғ метал лургия комбинатида рудани қайта ишлайдиган янги цехлар қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда, Суратда: янги цех қурилишини кўриб турибсиз.

О. ГОРОКРИК фотоси (УзТАГ).

«РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ДОН ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА» ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИНГ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети XIII пленумининг қарори

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми «Республика колхоз ва совхозларида дон етиштиришни янада кўпайтириш чоралари тўғрисида» Ўзбекистон КП Марказий Комитети VIII пленумининг қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. М. Матчонов докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, мамнуният билан қайд этадики, республика партия ташкилоти мамлакатни борган сари кўпроқ миқдорда пахта билан таъминлашдан иборат асосий вазифани ҳал қила бориб, республикада дон етиштиришни кўпайтириш соҳасида анчагина ташкилий ва оммавий-сиёсий иш олиб борди. 1968 йилда ялпи дон етиштириш анча кўпайди. Республика ғаллакорлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажардилар ва 915 минг тоннадан кўпроқ — ўтган йилдагига қараганда уч баравар ортиқ бошоқли дон етиштирдилар. Ватан омборларига 468 минг тонна ёки қарийб 2.5 йиллик план баравари да буғдой ва арпа тўкилди. Шоликор хўжаликлар шолидан мўл ҳосил етиштирдилар, шоли етиштириш ва уни давлатга топшириш юзасидан олинган мажбуриятлар ошириб бажарилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми шу билан бирга дон етиштиришни кўпайтириш резервларидан ҳали етарли фойдаланилмаяпти, суғориладиган ерларда бутун республикада йиғиб олинаётган дон ҳосили ҳалигача жуда паст даражада қоляпти, деб ҳисоблайди. Кўпгина хўжаликлар, айниқса Фарғона, Сурхондарё, Бухоро, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги кўпгина хўжаликлар дон етиштиришни кўпайтириш, бедазорларни кенгайтириш соҳасида белгиланган тадбирларни бажармадилар, беда билан донни алмашлаб экиш ҳисобига дон ҳосили олиш имкониятларидан ҳали ҳам суст фойдаланмоқдалар. Маккажўхори донни кам етиштирилмоқда. Лалмикор ерларда дон етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд резервлардан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Икки юз минг гектардан кўпроқ партов ерлар айниқса Тошкент Сирдарё, Самарқанд, Қашқадарё, Сурхондарё областларида ҳалигача қишлоқ хўжалик оборотига киритилган эмас Кўпгина хўжаликларда лалмикор деҳқончилик маданияти паст бўлиб, шудгорлашга етарли баҳо берилмаётир, дондан муттасил мўл ҳосил етиштиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган ҳайдалиб, шудгор қилинган ерларга алмашлаб экиш усули жуда секинлик билан жорий қилинмоқда.

Ана шу резервларнинг ҳаммасини ишга солиш ва халқ хўжалигига хизмат қилдириш — республика партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми **қарор қилади.**

1. Колхозлар ва совхозлар, область ва район партия ҳамда совет ташкилотларининг 1969 йилда доннинг ялпи ҳосилини 1.500 минг тоннага етказиш ва шундан 40 миллион пудини давлатга сотиш. Қорақалпоғистон Автоном Республикаси ва областларнинг хўжаликлари бўйича (минг тонна ҳисобида) сотиш юзасидан белгиланган тадбирлар маъқуллансин

Областлар	Етиштириладиган жами дон	Шу жумладан шоли	Давлатга топшириладиган дон	Шу жумладан шоли
Тошкент	177.2	39.0	89.0	17.0
Сирдарё	244	27,0	125,0	15,0
Фарғона	63.0	14.1	20.0	6,0
Наманган	69,8	15.5	22.0	7,0
Андижон	57.7	16.2	17.0	7.0
Самарқанд	323.4	6,7	150,0	2.0
Бухоро	42.1	3.9	20.0	2,0
Қашқадарё	238.6	—	126.0	—
Сурхондарё	106.5	15.7	50.0	7.5
Хоразм	37,0	22.0	17.0	15.0
Қорақалпоғистон АССР	86.1	61.8	45.0	40.0

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари. Ўзбекистон ССР Госплани Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси, «Главсредазирсовхозстрой», колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари зиммасига дон етиштиришни кўпайтириш учун иқтисодий стимуллардан тағин ҳам тўлароқ фойдаланиш, суғориладиган, шартли суғориладиган ва лалмикор ерларда етиштириладиган доннинг ҳосилдорлигини ошириш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга ошириш ва шу тариқа белгиланган ҳажмдаги донни етиштириш ва уни давлатга сотиш топшириғининг сўзсиз бажариш мажбурияти юклатилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига область партия комитетлари ва область ижроия комитетларининг республика дон хўжалигини янада юксалтиришга қарата киритган таклифларини қараб чиқиш топширилсин.

3. Область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари орасида зарур ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш ва шу асосда 1969 йил учун дон етиштириш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига эришиш, қишлоқ меҳнаткашларининг куч-ғайратини дон етиштиришни кўпайтиришга, ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишни таъминлашга, ер ҳайдашни кенг авж олдириб юбориш ва республиканинг барча колхоз, совхозларида кузги дон экишни сифатли ўтказишга сафарбар этиш мажбурияти юклатилсин.

* * *

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пленуми ишонч билдирадики, партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органлари колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигининг мутахассислари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўра бориб ўзларининг бутун куч-ғайратларини дон хўжалигининг ривожланишида мавжуд бўлган камчиликларни тезроқ бартараф қиладилар ва республикада дон етиштиришни бундан буён анча кўпайтиришни, дон етиштириш ва уни давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъмин этадилар, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда уларни топширишда янада катта муваффақиятларга эришадилар ва шу тариқа коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда муносиб ҳисса қўшадилар.

Ўзбекистонда ГДР маданиятининг декадаси
Декада культуры ГДР в Узбекистане · 1968

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ ЯНГРАЙВЕРСИН

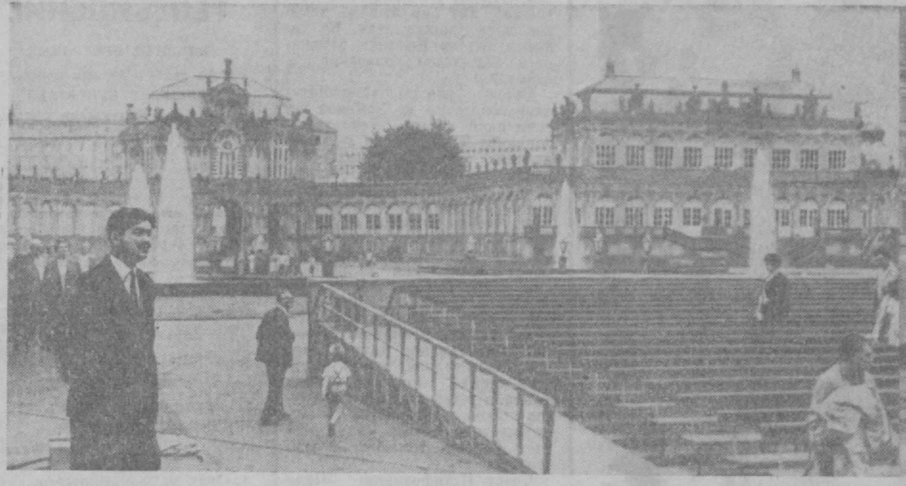

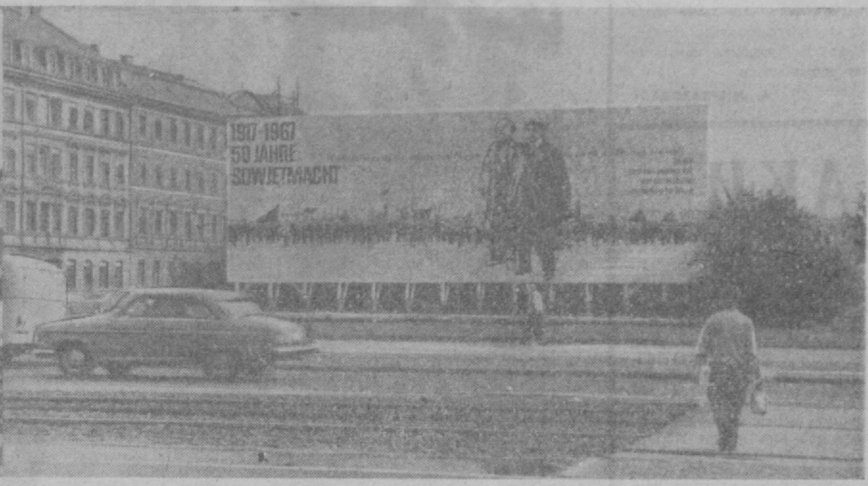

Германия Демократик Республикасининг қиёфаси кейинги йилларда мутлақо ўзгариб кетди. Қад кўтараётган янги-янги шаҳарлар, саноат объектлари республика ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Суратларда: (чапда) Дрезден шаҳрининг маркази. (Ўнгда) Лейпциг шаҳрининг марказий кўчаларидан бири.

«ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ НЕМИС МИЛЛАТИНИНГ СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТИДИР. У ИШЧИЛАР СИНФИ ВА УНИНГ МАРКСЧИ - ЛЕНИНЧИ ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛИГИДА БИРГАЛИКДА СОЦИАЛИЗМ ҚУРАЁТГАН ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ СИЁСИЙ ТАШКИЛОТИ ҲИСОБЛАНАДИ.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПОЙТАХТИ БЕРЛИН ШАҲРИДИР».

(Германия Демократик Республикасининг Конституциясидан).

ГУЛЛАЁТГАН РЕСПУБЛИКА

Германия Демократик Республикаси 1949 йил 7 октябрда ташкил қилинган бўлиб, немис халқининг социалистик давлатидир.

Бу мамлакатда 17.1 миллион киши яшайди. ГДР дан Шимол билан Жануб, Шарқ билан Ғарб томонларга олиб борадиган йирик транспорт ҳамда савдо-сотиқ йўллари ўтган. Мамлакатнинг пойтахти Берлин, шунингдек ярмаркалар маркази бўлмиш Лейпциг шаҳарлари катта халқаро учрашувлар ўтказилиб турадиган жойлар ҳисобланади.

Германия Демократик Республикаси унча катта бўлмаган территорияда жойлашган бўлиб, 108.174 квардат километрни ташкил этади. ГДР барпо қилингандан буён ўтган қисқа фурсат ичида у жаҳондаги энг қудратли, саноати юксак даражада тараққий этган мамлакатлардан бири бўлиб қолди. Унинг саноат корхоналари ўтган йили 150 миллиард маркадан ортиқ миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарди. БМТ статистикасида ҳам Германия Демократик Республикасининг кўп йиллар давомида экономикаси юксак даражада ривожланган 10 та қудратли мамлакат қаторидан ўрин олганлиги алоҳида таъкидланади. ГДР жаҳон савдо-сотиқ бозорида катта эътибор қозонган мамлакатлардан биридир.

Республика четга турли хил машиналар, комплекс асбоб-ускуналар, электротехника ва электроника маҳсулотлари, аниқ механика, оптика, илмий ишларда қўлланиладиган приборлар, кимё маҳсулотлари чиқаради. Айни замонда ГДР нинг енгил саноати ҳам ғоят ривожланган. Буни шундан ҳам кўрса бўладики, енгил саноат йўли билан ҳар йили тахминан 60 миллион устки кийим, трикотаж ва бошқа буюмлар экспорт қилинади. Мамлакатнинг энергетика базаси ҳам яхши тараққий қилган бўлиб, саноат эҳтиёжларига мувофиқ суръатда тобора кенгайиб бормоқда. Ўтган йили 60 миллиард киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилинди. Аҳоли жон бошига электр қуввати ишлаб чиқариш бўйича Германия Демократик Республикаси жаҳонда учинчи ўринни эгаллаб турибди.

ГДР саноатида жаҳонга номи кетган олимлар, тажрибали техниклар ва инженерлар, яхши малакага эга бўлган ишчилар самарали меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам мамлакат саноати юксалиш йўлидан олға илдамлаб бораётир. 1963 йилдан то 1967 йилгача бўлган қисқа фурсат ичида ГДР саноати 20 мингдан ортиқ янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу мамлакатда сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган ва ҳатто чет элларда ҳам катта обрў қозонган корхоналар жуда кўп. Масалан, Карл Цейсс Йен халқ корхонаси шулар жумласидандир. Аниқ механика ва оптика буюмлари ишлаб чиқарадиган жаҳоннинг бу энг йирик саноат корхонасида 18.000 ишчи ва хизматчи меҳнат қилади. Корхонанинг маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми йилига 300 миллион маркани ташкил этади. Бу ерда ишланган буюмларнинг 50 процентдан ортиғи 100 та чет эл мамлакатига чиқарилади.

Машинасозлик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларни четга чиқаришда Германия Демократик Республикаси жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Ташқи савдода фаол иштирок этаётган ГДР саноат корхоналари ҳозирга қадар 800 дан ортиқ корхоналарни, шу жумладан 100 га яқин полиграфия комбинатлари ва қарийб 80 та тўқимачилик фабрикасини комплектли асбоб-ускуналар билан таъмин этган. Химия саноати учун комплекс асбоб-ускуналарни тайёрлаш қиммати ўтган йили қарийб 8 миллион маркани ташкил этди. Мамлакатнинг химия саноатида 270 минг киши ишлайди. Химия саноати халқаро талабларга мувофиқ суратда ривожлантириб борилмоқда. Нефтни қайта ишлаш, пластмасса ва синтетик тола ишлаб чиқаришда катта ютуқлар қўлга киритилмоқда. Галле округидаги Лойн химия заводининг ўзидагина 1966 йилда 1,5 миллиард марка миқдорида маҳсулот ишлаб чиқарилди. ГДР даги бу энг йирик саноат корхонасида 32 минг ишчи ишлайди. Унинг маҳсулотлари 60 чет эл мамлакатига экспорт қилинади.

Германия Демократик Республикаси Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши (СЭВ) нинг аъзосидир. ГДР нинг бошқа мамлакатлар билан, хусусан социализм мамлакатлари ва биринчи навбатда Совет Иттифоқи билан иқтисодий алоқалари тобора ривожланиб бормоқда. ГДР билан СССР ўртасидаги ўзаро товар айрибошлаш ҳажми 1966—1970 йиллар ичида тахминан 60 миллиард маркани ташкил қилади. Мамлакатнинг Чехословакия ва Польша билан иқтисодий алоқалари ҳам кенг йўлга қўйилган. ГДР саноатининг ҳамма тармоқларида маҳсулот сифатини мунтасил яхшилаб бориш, ишлаб чиқаришда фан ва техника ютуқларидан самарали фойдаланиш, жаҳон бозори талабларига мувофиқ суратда маҳсулот ишлаб чиқариш асосий мақсад қилиб қўйилган.

Ҳамма соҳаларда қўлга киритилаётган муваффақиятлар Германия Демократик Республикаси меҳнаткашларининг ҳаётини яхшилаш ва фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда. Социалистик хўжаликни планли равишда бошқариш бунда асосий роль ўйнаётир.

ГДР давлати мамлакатдаги барча сиёсий партиялар ҳамда жамоат ташкилотларининг иттифоқига таяниб, Германия Бирлашган социалистик партиясининг раҳбарлигида иқтисодий ривожланиш ишларининг ҳаммасини бир мақсадга — социалистик жамиятни ривожлантириш мақсадига қаратмоқда. Бу эса ГДР ҳукуматининг энг катта вазифаларидан биридир. Мамлакатнинг халқ хўжалик планида, шунингдек давлатнинг бутун даромади ва харажатларини изга солиб турувчи бюджет планида саноат, қишлоқ хўжалиги ҳамда моддий бойликлар ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳалари қамраб олинибгина қолмасдан, шу билан бир қаторда мамлакат ҳаётининг бошқа соҳалари — савдо-сотиқ, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, социал-таъминот масалалари ҳам катта ўрин эгаллайди.

Тараққиётнинг социалистик йўли бирдан-бир тўғри йўл эканлигини Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари ўз тажрибаларида синаб кўрмоқдалар. Социализм мамлакатларида тараққиёт ва ижодий меҳнат учун жуда катта истиқболлар очиб берилмоқда.

Германия Демократик Республикаси социализм йўлидан олға боряпти. ГДР Европада тинчликни сақлаш, бошқа мамлакатлар билан тинч-тотув яшаш, социализм лагерини мустаҳкамлаш, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни кенгайтириш сиёсатини юритмоқда.

Социализмнинг Европадаги қудратли таянчи бўлмиш Германия Демократик Республикаси тобора гуллаб-яшнамоқда.

ҲАМКОРЛИК

⊙ Георгий Димитров номидаги заводнинг 2700 ишчисидан ҳар ўн киши совет корхоналари иш тажрибасини ўрганиш тўгарагининг аъзосидир. Тўгарак аъзолари сўнгги ўн йил ичида заводга қўшимча ўн миллион марка фойда келтирдилар.

⊙ Эдгар Андрэ номидаги кемасозлик заводида янги типдаги — «Сузувчи универмаг» ясаш ҳақида буюртма олинди. Бу кема Сибирь дарёларига мўлжалланган бўлиб, кема командирлари ва колхозчиларга хизмат қилади.

⊙ Берлиндаги Гумбольдт номли университетнинг қишлоқ хўжалиги ва боғдорчилик факультети совет олими, профессор И. С. Кувшиновга қишлоқ хўжалик фанлари доктори деган фахрий унвон берди.

⊙ Айзенахдаги Бах музейи ходимлари Озарбайжон ССРдан 235 та қимматли Кавказ халқлари чолғу асбоблари совға олдилар.

⊙ Потсдам орган фабрикаси сўнгги саккиз йил ичида Совет Иттифоқига 8 та концерт органи тайёрлаб берди. Уларнинг охиргиси Қозоғистон ССРга жўнатилди.

⊙ Аннендорф вагон заводи бу йил СССРга 550 та ҳозирги замон пассажир вагонлари етказиб берди. 1947 йилдан буён СССРга ўн мингдан ортиқ ана шундай вагонлар юборилди.

⊙ Прокофьевнинг «Золушка» спектакли Берлин комедия ва опера театрида муваффақиятли қўйилмоқда.

⊙ Берлиндаги «Нойеслебен» нашриёти бу йил Максим Горькийнинг «Она» романини қайта босиб чиқарди.

⊙ «Берлинер даменмоде» халқ фабрикаси бир мавсумда 250 хил янги модада кийимлар тайёрлаб беради.

ХАЛҚ—САНЪАТ ЧАШМАСИ

Бу йил 14 июндан 16 июнгача Халле шаҳрида Германия Демократик Республикаси бадиий ҳаваскорларининг ўнинчи фестивали бўлиб ўтди. Бадиий ҳаваскорликнинг турли жанрлари билан шуғулланувчи юзлаб коллективлар мазкур фестивалга келдилар.

Кўрикдан ўтган ижодий муваффақиятлар янги-янги халқ талантларининг етишиб чиқаётганлигини кўрсатди. Буни Болтиқ денгизи мамлакатлари ҳафталиги пайтида намойиш қилинган рақс, ашула ва куйларда кўриш мумкин эди. Ҳозирги пайтда бадиий ҳаваскорлик тўгараклари 800000 иштирокчини ўз ичига олади. Бу группалар мавжуд 1252 маданият саройларида, 8000 клубларда иш олиб бормоқдалар.

Кенг тарқалган санъат турларидан бири — хор тўгаракларидир. Уларда 150 мингдан ортиқ киши иштирок этмоқда. ГДР маданияти тарихида биринчи марта опера ва балет халқ театрлари пайдо бўлди. ГДР ҳукумати ҳар йили халқ санъатини ривожлантиришга йирик маблағлар сарфламоқда.

Халқ — санъат чашмаси. Бу фикрнинг тўғрилиги Германия Демократик Республикасида яна бир карра исбот қилинди.

Н. МОЛЬКЕНБУР.

Суратда: Германия Демократик Республикасининг пойтахти Берлин.

МАДАНИЯТ МАСКАНИ

Дрезден Германия Демократик Республикасининг энг йирик шаҳарларидан бири бўлиб, уни ҳақли равишда маданият маскани деб атайдилар. Бу ерда ярим миллиондан ортиқ аҳоли яшайди.

Бу ажойиб шаҳарнинг шуҳрати бутун дунёга маълум. ГДР га саёҳат билан келган кишилар Дрезденни кўрмасдан кетмайдилар. Табиий гўзаллиги, мусаффо иқлими, ажойиб тарихий обидалари билан Дрезден ҳар қандай одамни ўзига мафтун этади. Эски ва янги услубда архитектура жиҳатдан гўзал қилиб ишланган иморатлар, турли маданий ёдгорликлар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшган.

Улуғ Ватан уруши даврида жуда кўп шаҳарлар қатори Дрезден ҳам вайрон бўлган эди. Урушдан сўнг ГДР халқининг жуда катта миқёсда қурилиш ишлари олиб борганлиги натижасида шаҳар қайтадан тикланиб, унга иккинчи умр бағишланди.

Дрезден шаҳрида тарихий архитектура ёдгорликлари, музейлар, галереялар жуда кўп. Айниқса, меъморчилик санъатининг ноёб меҳсули бўлган Цвингер саройлари ажойиб таассурот қолдиради. Бу ерда турли даврларга оид сон-саноқсиз қимматли буюмлар, ашёлар бор. Жаҳонга номи кетган суратлар галереяси ҳам шу ерга жойлашган. Булар ҳаммаси ГДР меҳнаткашларининг юксак маданиятидан далолат беради.

Шаҳарда тарихий обидалардан ташқари, халқ маданий ҳаётининг бошқа соҳаларини ҳам кўриш мумкин. Давлат хор капелласи, филармония ва бошқа маданият ўчоқлари халққа хизмат қилмоқда.

Дрезденни илм-фан маркази, олий ўқув юртлари шаҳри деб ҳам аташади. Бу ерда техника университети жойлашган бўлиб, унда 17 минг йигит ва қизлар, шунингдек жуда кўп чет эллик студентлар таълим олмоқдалар. Университет ўз аҳамияти жиҳатидан Европадаги энг йирик илм-фан марказларидан бирини ташкил этади. Бундан ташқари, бадиий институт, олий музика мактаби, медицина академияси, балет билим юрти, транспорт институти, ўнлаб ўрта махсус ўқув юртлари ва илмий-текшириш институтлари ҳам Дрезденда жойлашган.

Саноат жиҳатидан ҳам шаҳар юксак даражада тараққий этган. Дрезденнинг саноат корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар чет эл мамлакатларида шуҳрат қозонган. Айниқса, фото ва кино аппаратлари, ёзув машиналари, электр двигателлари, генераторлар ва бошқа хилма-хил маҳсулотларни ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган.

Ҳар жиҳатдан ривожланган, илм-фан ва маданиятнинг йирик марказларидан бири бўлган Дрезден шаҳри Германия Демократик Республикасининг фахридир.

Т. ТУРСУНОВ.

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

ҲАР ДОИМ БЎЛСИН ҚУЁШ

Сукунат... Мовий осмон типтиниқ ва беғубор. Майдон тўла одам. Уларнинг овози эшитилмайди. Қуёш саҳийлик билан нур сочмоқда.

Сукунат... Дарахтлар бош эгиб, таъзим бажо келтирмоқда. Сон-саноқсиз турфа гуллар шабадада оҳиста тебранади. Азим шаҳар шов-шуви қулоқларга чалинмайди. Сукунат...

Қачонлардир қалбда алами билан, кўзида ёши билан ўз жигаргўшаси — фарзандини улуғ Ватан ҳимоясига, ҳаёт-мамот жангига кузатган мунис она чеҳраси кўринади бу сукунатда. Дуркин йигитлардан бўшаб қолган заводлар, кимсасиз қолган бепоён далалар, қаҳ-қаҳа эшитилмаган боғ-роғлар, талаба ва толибаларини соғинган дорилфунунлар нигоҳингиздан ўтади. Қачонлардир портлаган даҳшатли бомбалар садоси, машаққатли уруш йўлларида ҳалок бўлган қаҳрамонлар инграши бу ерларга етиб келгандай туюлади.

Йигирма минг совет жангчиси. Берлинни озод қилишда жон фидо қилди улар. Бўлажак олимлар, меҳнатсевар ишчилар, ажойиб деҳқонлар, туғма машшоқлар, оташнафас шоирлар эди улар. Бу фидойилардан беш минг кишининг жасади Трептов паркидаги Қаҳрамонлар қабристонига қўйилган. Тинч ухланг, азиз ватандошлар!..

Ана, осмонга бўй чўзиб мағрур совет солдати турибди. Унинг қўлида қилич, меҳрга чанқоқ қизчани бағрига босган. 33 метрли совет солдатининг нигоҳи узоқ-узоқларга қадалган. Ёқимли чеҳра эгаси, немис қизчасини фалокатдан сақлаб, ўз меҳр чашмасидан баҳраманд қилган ким?! Ҳа, ҳақиқатан ҳам у ким ўзи?..

Яна сукунат дарпардаси очилади. Чорак аср муқаддам бўлиб ўтган воқеалар кўз ўнгингиздан бир-бир ўтади...

Оддий солдат Николай Масалов икки юз йигирманчи гвардия полкининг байроқдори эди. Тўрт йил жанг қилиб Волга соҳилларидан Берлин бўсағаларигача етиб келди, у. Ғалаба, узоқ кутилган ғалаба яқин эди. Кузатиб қолган онаизори олдига, қадрдон Вознесенск қишлоғига, қолдириб келган трактори рулига қайтиш, ғалаба билан қайтиш учун атиги 400 метр ўтиши, рейхстаг узра байроқ қадаши лозим. Аммо бу метрларни ўтиш осон эмас.

1945 йил 29 апрель куни генерал Чуйков шахсан раҳбарлик қилиш учун полкка келади. Тиргартендан ўтадиган канални ортда қолдириш ва олға интилиш керак. Николай Масалов сув босган кўприк ёнида ётарди. Ногиҳон унинг қулоғига қаердандир зорланиб йиғлаётган гўдак қизча овози эшитилди. Қизча онасини чақирар, қўрқув таҳликаси остида нажот истар эди.

Овоз канал томондан келаётган эди. Николай командирдан қизчани қутқаришга рухсат сўради ва ўқ ёмғирлари остида бетон йўлдан олға югуриб кетди. Ниҳоят у кўприк остига кирди. Орага сукунат чўкди. Кутишда бир неча дақиқалар ўтди. Николай отиб ўлдирилган бечора онаси ёнида кўз ёши тўкиб турган ёқимтой қизчани кўриб қолди. Югуриб бориб уни бағрига босди, юзларидан ўпди, кўз ёшларини артди. Яна орқага қайтиш. Полкдошлар қизча билан қаҳрамон дўстларини кутиб олдилар... Кесик сочлари пешонасига тушиб турган, чиройли гулли кўйлакча кийган қизча энди йиғламасди, ўз халоскорларига жажжи кўзлари билан қизиқ бир аҳволда боқиб турарди. Унинг пешонасидан ҳар бир совет солдати силаб чиқди.

Қизчанинг ундан кейинги тақдири номаълум. Николай Масалов эса ҳозир Кемерово областида тинч меҳнат қилиш билан машғул...

Осмонга бўй чўзиб, мағрур боқиб турган совет солдати Николай Масаловлар қиёфасини акс эттиради. Жонини қурбон қилишдан чўчимаган, довюрак, жасорат эгаси бўлган жангчилар қиёфаси бу. Қўлда қиличи билан, марду майдонлиги билан келажак авлодни ҳимоя қилувчи ишончлар қиёфаси бу.

Жанг майдонини акс эттирувчи кенгликка кираверишда қирмизи ранг мармарлардан ишланган гигант байроқлар эгилиб турибди. Уларга «Инсониятни фашизм қуллигидан озод қилишда ўз ҳаётларини қурбон қилган Совет Армияси жангчиларига шон-шарафлар!» деган сўзлар битилган. Байроқлар олдида бош кийимларини қўлига тутган, таъзим қилиб турган икки авлод вакилининг ҳайкаллари.

Катта тепаликдаги мавзолей ичига кирар экансиз, кўзингиз ял-ял ёниб турган Ғалаба орденига тушади. Унинг майин нурлари қурбон бўлган совет жангчилари номлари ёзилган, қора тошдан ишланган китобни ёритиб турибди. Мавзолей деворларида — ҳалок бўлган ўз фарзандларининг порлоқ хотирасини эслаётган ўн олти миллат кишиларининг тасвири.

Кафтдек майдон. Унинг икки атрофида 1941—1945 йиллардаги уруш воқеаларини эслатувчи мармар лавҳалар. Уларга боқар экансиз, Ленинград блокадаси қаҳрамонларини, Москва жанги баҳодирларини, Севастополь уруши ботирларини, Одессанинг мард ҳалоскорларини эслайсиз ва улар жасоратига таҳсинлар айтасиз. Уларга боқар экансиз, янги Германияда янги ҳаёт яратган немис биродарлари билан бир бурда нонларини қирқ бўлиб еган, немис шаҳарларини уруш жароҳатларидан «даволаган», ёнма-ён, елкама-елка туриб жанг қилган вафодор қуролдош кишилар чеҳралари ёдингизга келади.

Ҳа, Трептов паркидаги совет солдатлари хотирасига қўйилган ҳайкаллар ансамбли — совет архитектурасининг, совет ҳайкалтарошлик мактабининг ажойиб намуналари. Ленин мукофотининг лауреати, ҳайкалтарошимиз Е. В. Вучетич маҳоратига, архитектор И. Б. Белопольский дидига, муҳандис С. С. Валериус усталигига, рассом А. А. Горпенко санъатига қойил қолмай иложингиз йўқ. Улар ўз ижодлари билан уруш даҳшатларини, озодлик нашу намосини, қаҳрамонликнинг улуғворлигини, ғалабанинг муқаддаслигини яққол кўрсата билганлар. Офарин сизларга, қўли гул санъаткорларимиз!..

Оддий кунларда ҳам, байрам бўлган улуғ айёмларда ҳам Трептов парки томон оқиб келаётган одамлар кети узилмайди. Ҳайкалларнинг ён-атрофлари, майдон сатҳлари гул-ғунчаларга тўлиб кетади. Бу ГДР халқининг, бутун жаҳон халқининг Европага озодлик келтирган, тинчлик барқарор қилган Совет Армияси жангчиларига чин қалбдан билдирган миннатдорчилиги рамзидир.

Улуғ Ватан уруши йилларида 20 миллион совет кишиси ҳалок бўлди, 1700 шаҳар ва 70 минг қишлоқларимиз вайрон этилди, 31850 завод-фабрикаларимиз йўқ қилинди, 25 миллион одам бошпанасиз қолди. Соф виждонли ҳар бир киши уруш оқибатларини, у келтирган даҳшатли кунларни унутмаслиги керак. Буни унутишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмаслиги лозим.

Сукунат... Трептов паркининг кузи. Мотамсаро она ҳайкали атрофидаги оққайинлар кўм-кўк кийинган.

Сукунат... Қаердандир кичик жажжиларнинг кулгиси эшитилмоқда. Азим шаҳарнинг шов-шуви элас-элас қулоққа чалинади.

Қаранг, она ҳайкали ёнига кимдир бир қучоқ гул қўйибди. Бу гулларни ўғлидан жудо бўлган, ёлғиз фарзанди доғи-ҳасратида ўртанган она келтиргандир. Балки бу гулларни рус солдати сақлаб қолган ўша немис қизи териб келгандир. Балки бу гулларни бедарак кетган ўғлини истаб келган ўзбек отахони қўйгандир.

Сукунат... Бу муқаддас сукунат. Бу ажойиб дақиқа ҳеч қачон сўнмасин. Абадий тинчлик, осойишталик, сукунат бўлсин!..

Она ҳайкали ёнидан болалар куйлаб ўтдилар:

Ҳар доим бўлсин осмон,
Ҳар доим бўлсин қуёш,
Ҳар доим бўлсин онам,
Ҳар доим бўлай мен.

Бош эгиб мотам тутиб турган она ҳайкали уларга боқиб жилмайгандай бўлди.

Ҳа, ҳар доим қуёш бўлсин...

Раҳимберди УМАРОВ,
Тошкент—Берлин.

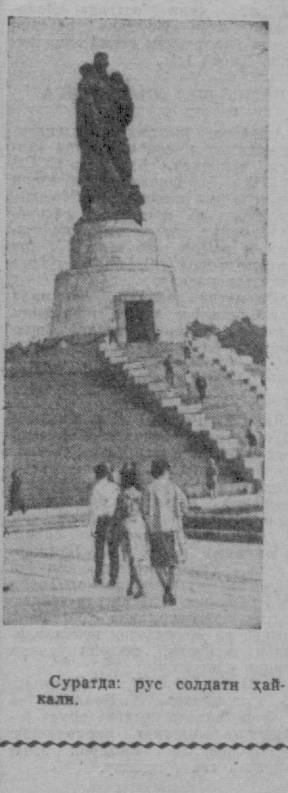

Суратда: рус солдати ҳайкали.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Кафтдек кенг асфальт кўчаларнинг икки қанотида саф тортган кўркам уйлар киши эътиборини ўзига жалб этади.

Ҳа, Тўйтепа посёлкаси кейинги вақтда ана шундай кўркам ва обод бўлиб бормоқда. Ўртачирчиқлик бинокорлар қўли билан қад кўтарган жамоат ва маданий-оқартув бинолари, турар-жой уйлари посёлка ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

Қисқа вақт ичида посёлкада янги гастроном, ошхона, кўп ўринли кинотеатр бинолари қуриб ишга туширилди. Яқиндагина қуриб битказилган «Нилуфар» газмол магазини ҳамда «Пахтаой» номи билан аталган озиқ-овқат гастрономи ҳозир аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда.

А. МИРЗАЗОДА.

ШИРИНАКИ

РЕПОРТАЖ

Олтин кузнинг бир кунини қовун сайили билан ўтказдик.

Сайилга чиқишимиз ҳам таърифли бўлди. Дастлаб «дори солинмаган полизга» отландик. «Химиявий ўғитларсиз юқори ҳосил олиб бўлмайди. Ҳамма ерда фойдаланилади» деган жавоб олдик. «Билиб, ўрнида меёрида фойдаланилган жойни топинг. Ҳосили мазали, фойдали бўлади» деб маслаҳат берди таниш деҳқон. Мақсад: ширин қовун-тарвузга тўйиб, хумордан чиқиш эди.

«Тошкент» совхозининг 4-бўлимига қарашли 14-бригадага боришни маъқул кўрдик. Ёш, аммо ишбилармон, тажрибали деҳқон Абдулазиз Ғуломов бошлиқ экан, бригадага. Бригада ерлари Қозоғистонга чегарадош. Тошкент минерал суви чиққан жойда эди. Ер нотекис. Сойлик, адрлик. Атрофга қараймиз. Икки хил манзара: катта бўйра ёзиб қўйилгандек сап-сариқ ўти сўлиган тепаликлар, ора-орасида ям-яшил экинзорлар.

— Яқин-яқинда ҳам арпа, буғдойдан бошқа ҳеч нарса битмасди, — дейди бўлим бошқарувчиси Дўстбой Мелетбеков, — сув, ишчи кучи етишмасди.

«Тошкент» совхози тузилиб, бу ерлар унинг ихтиёрига берилди. «Боғ, токзор яратиш, ҳосил ундириш мумкин» дейишди бобо-деҳқонлар. Меҳнатсевар деҳқонлар уни ўзлаштиришга киришди. Улар орасида Абдулазиз Ғуломов ҳам бор эди.

Қудратли техника уларга мадад берди. Зоғариқ канали узайтирилиб, қақраган ерларга сув чиқарилди. Энди бебош сув, чуқур жойларни кўлоб қилиб, қияликларни ювиб, экилган уруғларни оқизиб кетарди.

«Ерни текислаб бўлмайди, уста сувчи керак!» деди Абдулазиз ўзига-ўзи. Таниган уста сувчиларига борди, бирга ишлашга таклиф қилди. Бирига иш жойи ёқмади, бири иссиқ ўрнини совутишни истамади. «Таваккал, ўзим сувчилик қиламан!» деб аҳд қилди Абдулазиз. У моҳир сувчилардан маслаҳатлар олди, совхоз агрономи билан режалар тузди. Иш юришиб кетди.

Бу йил бригада 50 гектар ерга 7 хил сабзавот, полиз экини экипти.

Суҳбатда бир ўртоғимиз Абдулазиз акадан ўзи учун эккан қовун-тарвуздан сўйиб беришни сўради.

— Ҳаммаси ўзимизникида, — деди у, содда диллик билан катта пайкалларни кўрсатиб...

— Биз баъзи деҳқонлар бола-чақаси билан ейишга алоҳида экади, дори солмайди, деб эшитгандик, — деди ўртоғимиз тушунтириб, — ўшани айтаяпман.

— Йўғ-э, бизда ундай одат йўқ, биринчи эшитиб турибман.

Фарқ шундаки, баъзи деҳқонлар билибми, билмайми ҳосил туккандан кейин ҳам дори беради. Биз ундай қилмаймиз: аввало ерни куздан бошлаб ишлаймиз, кейин қовун-тарвуз чопиққа келганда дoридан фойдаланамиз, холос. Гап минерал ўғитда эмас, ундан фойдалана билишда. Бизнингча агрономлар ундан ўринли фойдаланишни қаттиқ назорат қилишлари керак.

Суҳбатдан кейин, меҳмонлар полиздан қовун танлаб чиқишди, ширинаки ўйнадик. Абдулазиз аканинг гапини исботлаб, биронта қовун саралаган кишисини уялтиргани йўқ — ширин чиқди.

Ишнинг кўзини билган, агротехника қоидаларига таянган бригада аъзолари барча экинлар бўйича давлат топшириқларини йил сайин ортиғи билан бажариб келмоқдалар. Улар етиштирган мўл, тотли сабавотдан, қовун-тарвуздан совхоз ҳам, халқ ҳам ҳурсанд.

Ю. ЗИЁЕВ.

СПОРТ

ИШҚИБОЗЛАР ТАШВИШДА

«Пахтакор» навбатдаги турда Тбилисида «Динамо»дан 1:2 ҳисобида енгилди. Тўпларни Муртаз Хурцилава (иккита) ва Баходир Иброҳимовлар киритишди. Тошкентлик футболчилар бу учрашувни дуранг қилишлари мумкин эди. Ҳисоб 1:1 бўлиб турганда, сўнгги минутда ҳужумда ўйнаган ҳимоячи М. Хурцилава Н. Любарцев дарвозасига тўп киритиб, командасини олдинга олиб чиқди.

«Пахтакор» 19 очко билан турнир жадвалининг энг сўнгги поғонасида қолиб келмоқда. Мавсум охирлаган сари ишқибозларнинг ташвиши ортяпти. Негаки «Пахтакор» «хавфли зона» дан чиқиш ўрнига у ерда мустаҳкамланиб қоляпти. Ҳозир ҳаммани «Пахтакор» олий лигида қоларминкан ёки 1963 йилги мавсумдагидек иккинчи лигига тушиб кетарминкан деган жумбоқ ўйлантириб қўйган. СССР Кубоги финалчисининг аҳволи чатоқ.

Ўтган шанба куни яна бир неча ўйин бўлди. «Пахтакор»нинг турнир жадвалидаги ён қўшниси «Қайрат» Ереванда «Арарат» билан бўлган ўйинни 0:0 ҳисобида дуранг қилиб бир очко олди. Кутаиси автозаводчилари «Заря»ни қабул қилиб 0:2 ҳисобида енгилишди. Одессада «Черноморец» билан «Зенит» ўртасида бўлган баҳс ҳам дуранг (1:1) натижа билан тугади. Куйбишевнинг «Крылья Советов» футболчилари Марказий Армия спорт клуби коллективидан 0:1 ҳисобида енгилишди. Ягона тўпни Поликарпов киритди. Ростов армиячилари билан Донецк кончилари биттадан тўп уриб, биттадан очко олишди.

Шанба куни Москвада «Локомотив» билан «Нефтчи» ўртасида бўлган ўйинда ҳам ғолиб аниқланмади. Ҳисоб 1:1.

КОМСОМОЛ ЮБИЛЕЙИГА

Ашхобод шаҳрида мамлакатимизнинг энг кучли шахматчи аёллари тўпланди. Бу ерда СССР XXVIII биринчилиги ўйинлари бир неча кун давом этади. Москва, Ленинград ва иттифоқчи республикаларнинг энг кучли шахматчилари бу мусобақани шонли Ленин комсомолининг 50 йиллик тўйига бағишламоқдалар.

Шахматчи аёллар форумида республикамиз спорт шарафини халқаро мастер Валентина Борисенко ҳимоя қилади.

СОВРИНЧИЛАР

Яқинда Ростов Дон шаҳрида «Локомотив» жамияти Марказий Совети биринчилиги учун ўтказилган мусобақаларда тошкентлик теннисчилар фахрли ўринларни эгаллашга муяссар бўлишди. Ёшлар турнирида тошкентлик ўқувчи А. Коляскин биринчи ўринни олди. В. Пушкарёв, Х. Гифатулинлар ҳам командасига қимматли очколар олиб беришди. Ўзбекистон теннисчилари умумкоманда ҳисобида Москва ва Қозоғистон командаларидан кейинги, фахрли учинчи ўринни олишди.

В. Пушкарев, Х. Гифатулин, Р. Сулаймонов, А. Коляскин ва Н. Коротковлар октябрь ойида бўладиган мамлакат биринчилиги мусобақаларида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

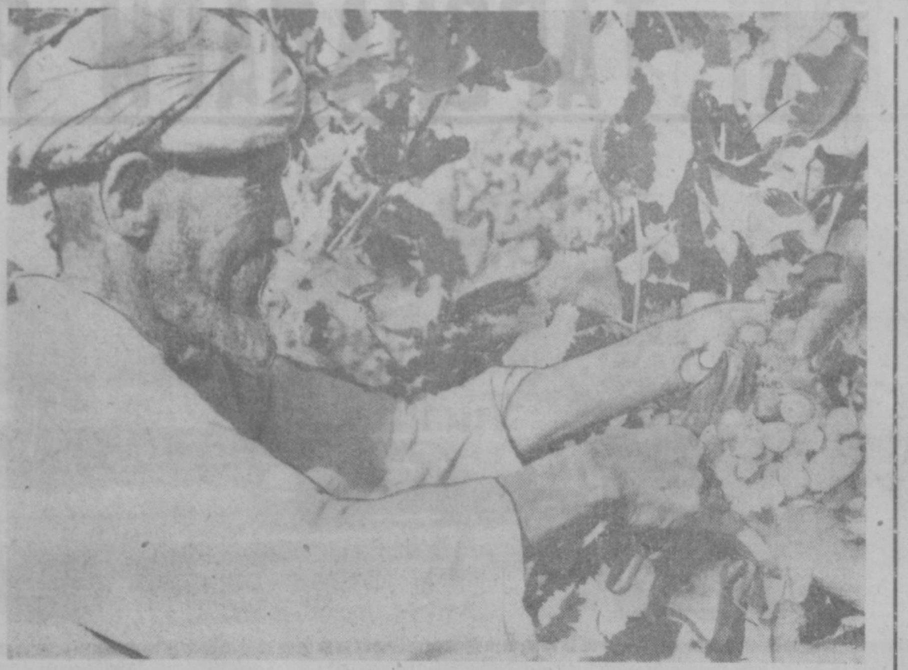

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхозининг соҳибкорлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам баракали меҳнат қилдилар. Узумчиликни ривожлантириш соҳасидаги ишлар эндиликда кўз-кўз бўлиб турибди. Ҳар бир бош узумнинг оғирлиги 2 килограммдан ошмоқда. Соҳибкорлар етилиб пишган ширин-шакар узумларни узиб пешма-пеш давлатга топширяптилар. Бу ишда ёшу-қари фаол қатнашмоқда. Суратда: колхозининг энг тажрибали соҳибкорларидан Қодирхўжа ота Исахўжаев.

Э. Эргашев фотоси.

СОВХОЗДА ЛЕНИН КЕЧАСИ

Тошкент область «Билим» жамияти доҳий Ленин туғилган кунининг юз йиллигига бағишлаб, яна бир ажойиб тематик кеча ташкил этди. Бу сафарги тадбир Калинин районидаги «Тошкент» совхозида ўтказилди.

Совхоз партия ташкилотининг секретари Қ. Усмонов кечани очиб, совхоз меҳнаткашларининг В. И. Ленин юбилейи олдидан амалга ошираётган улкан ишлари, 1968 хўжалик йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришдаги ютуқлари ҳақида гапирди.

Тарих фанлари кандидати М. Нишонов В. И. Лениннинг Совет ҳокимиятини тузиш ва уни мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолияти ҳақида сўзлади. Тарих фанлари кандидати О. Қодиров В. И. Лениннинг Шарқ халқлари тақдири ҳақида қилган жонкуярлиги, катта эътибори ҳақида гапирди. Тарих фанлари кандидати М. Қутлуқов жаҳон коммунистик ва ишчи партияларининг социализм учун кураши темасида сўзлаб берди.

Совет Иттифоқининг Шарқ халқлари билан ҳар томонлама иқтисодий, маданий ва сиёсий алоқалари ҳақида Ўзбекистон фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими Э. Ширинбоев гапирди. Кеча совхоз ишчиларида чуқур таассурот қолдирди.

А. ТОЖИБОЕВ.

ЖОНАЖОН ШИФОКОРЛАР

ЗИЁКОР

Собиржон операцияни тугатиб чиққанда тун алламаҳал бўлиб қолган эди. Унинг юзида мамнунлик ифодаси жилваланарди. Демак, операция муваффақиятли ўтибди.

Хирург Собиржон Зарипов кўпгина беморлар дардига малҳам бўлди. Унинг шифобахш қўллари қанча-қанча беморларни ҳаётга қайтарди.

Шифокор кечагина республика врачлар малакасини ошириш икки йиллик курсини тугатган эди. Яқинда эса хирург Одесса шаҳридаги Филатов номли кўз касалликлари касалхонасида ижодий командировкада бўлди. Тиббиётнинг энг янги ютуқлари билан танишди.

Хирург С. Зарипов хизмат қилаётган республика кўз касалликлари касалхонасида ҳам ҳозир кўпгина ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Шунинг учун ҳам унга «Қўлингиз дард кўрмасин» дейишади беморлар.

А. ХОЖИХОНОВ.

ЭЛ ХИЗМАТИДА

«Жонажон шифокорлар» қўшиғи янграганда ҳузур қилиб тинглайсиз, қалбингиз қувончга тўлади. Халқ саломатлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб келаётган оқ ҳалатлиқ жонкуяр шифокорларимиз тўғрисида яна қанча қўшиқлар ёзса арзийди.

Бекободлик шифокор Райимқул Абдурасулов ҳам шу шарафли касбдан бахт топганлардан. Уни ҳамма ҳурмат-эҳтиром билан тилга олади. У ишлаётган касалхона, районда илғор, озода, шифохоналардан бири. Беморларнинг яхши даволанишлари учун нимаики зарур бўлса, ҳаммаси муҳайё қилинмоқда. Беморларни даволашда моҳир хирург Р. Абдурасулов ҳам ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Т. УСМОНОВ,
С. ШАРИПОВ.

РАҲМАТ, ДОКТОР

— Умрингдан барака топ, кам бўлма!

— Қўлинг дард кўрмасин, айланай қизим!

Медицина пункти қабулхонасида бўлсангиз, акушерка Сожида Халилова номига айтилган ана шундай илиқ сўзларни эшитасиз.

— Ўз касбим билан ғоят фахрланаман, — дейди С. Халилова. — Ахир, кишилар дардига малҳам бўлишдан кўра ортиқ бахт борми?

Ёш шифокор ҳозир Тошкентдаги 7-ғишт заводи территориясида жойлашган медицина пунктида ишламоқда. У ўзининг меҳнатсеварлиги, хушмуомалалиги билан завод ишчилари ўртасида катта ҳурмат қозонди.

Ёш шифокор беморлар уйига ҳам бориб туради. Уларни даволайди, кераклли маслаҳатлар беради, турли темаларда ҳам суҳбатлар ўтказиб туради.

Э. НОМОЗОВ,
С. ПЎЛАТОВ.

КАСБГА МЕҲР

— Раҳмат, ўғлим, қўлларинг асло дард кўрмасин. Шундай ширинсухан қилиб тарбиялаган ота-онангга, таълим берган устозларингга раҳмат! Шу ерга келиб онадан қайта туғилгандай бўлдим, саломатлигим яхшиланди. Уйга қайтяпман. Хайр, болам, саломат бўлинглар.

— Хўп, холажон. Уйдагиларга салом денг, соғлигингиз бундан ҳам зиёда бўлсин.

Бундай самимий илиқ суҳбат яқинда Тошкентдаги 24-юқумли касалликлар касалхонасида бўлиб ўтди. Қумри опа Валиева шу касалхонада даволанди. У шифокор Ж. Ахроров хизматидан беҳад миннатдор бўлиб гапирди.

— Касалхонамизда кўпгина шифокорлар ишлашади. Жўрабой Ахроров ҳам шу коллективнинг фахри. Ўз касбини жондилидан севади. Вақт билан ҳисоблашмайди. Лозим бўлса, касалхонада тунни кунга улайди.

Н. МАМАДАЛИЕВ.

Дунё ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

ҚОҲИРА, 30 сентябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан бунёд қилинаётган Баланд Асвон тўғони Бирлашган Араб Республикасининг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, деҳқонларга, умуман мамлакат аҳолисига тобора кўпроқ фойда етказа бошлади. Бирлашган Араб Республикасининг таъминот министри Муҳаммад Абдулла Мирзабон Мисрда асосий озиқ-овқат маҳсулотларидан бири бўлган гуручнинг чакана нархлари 25 процент қисқартирилганлигини ва гуручнинг ҳар бир тоннасини сотиб олиш учун белгиланган давлат харид нархлари оширилиб, Миср фунти билан 24 фунтдан 30 фунтга етказилганлигини эълон қилди. Сувнинг зарур запасларини вужудга келтириб, шоликорлик майдонларини кўпайтиришга имконият берган Баланд Асвон тўғони қурилганлиги туфайли шундай қилиш мумкин бўлиб қолди, деб таъкидлайди МЕН агентлиги. Ҳозирги вақтда Бирлашган Араб Республикасида шолипоялар анча кўпайди. Бу йил, деб таъкидлайди агентлик, шолидан анча мўл ҳосил олиш ҳам кутилмоқда. Мамлакат ўтган йилдаги 675 минг тонна ўрнига 700 минг тонна шоли олади.

ИҒВОГАРЛИК ТЎХТАТИЛМАЁТИР

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Бу ерда Камбоджа ташқи ишлар министрлигининг АҚШ ҳукуматига ва Сайгон маъмурларига йўллаган ноталари эълон қилинди. Бу ноталарда Америка ва Сайгон қўшинлари чегарани бузаётганликлари ва Свайриенг, Кандал, Кампот ва Прейвенг вилоятларида Камбоджа территориясини ўққа тутаётганликларини кўрсатувчи янги фактлар келтирилади. Ноталарда бундай дейилади: Америка ва Сайгон қуролли кучларининг бўлинмалари 2 августдан 9 сентябргача бўлган давр ичида Камбоджа территориясини автомат қуроллардан 7 марта ўққа тутганлар, 9 марта тўплардан ўт очганлар, қуролланган солдатлар бир неча марта бостириб кирганлар. Улар ана шу бостириб кирган вақтда Камбоджа чегараларидаги қишлоқларнинг тинч аҳолисини талаганлар. Бу жиноий ҳаракатлар вақтида Камбоджанинг 15 та тинч граждани ҳалок бўлган. Улар орасида аёллар ва болалар бор.

Америка ва Сайгон қўшинларининг Камбоджа территориясига қилган босқинчилик ҳужумларини кўрсатувчи бу янги фактлар, дейилади ноталарда, «Камбоджа билан дўстона муносабатда бўлишга интилиш» тўғрисида гап сотаётган Вашингтонлик расмий доираларнинг риёкорлиги ва мунофиқлигидан далолат бериб турибди.

Таиланд солдатларининг Камбоджанинг чегара районларида қилаётган агрессив ҳаракатлари муносабати билан Камбоджа ҳукуматининг Таиланд ҳукуматига йўллаган ноталари ҳам эълон қилинган. Камбоджа короллик ҳукумати бу ноталарда «Камбоджа территориясида террорчилик ва қўпорувчилик ишлари қилаётган таиландлик солдатларнинг агрессив ҳаракатларига қарши ғоят қаттиқ норозилик» билдиради.

ДОРУССАЛОМДА НАМОЙИШ

ДОРУССАЛОМ. (ТАСС). Танзания пойтахтининг меҳнаткашлари Танзаниянинг бутунлигини сақлаш учун охиригача кураш олиб боришга қатъий аҳд қилганмиз, деб ҳукуматни ишонтирдилар. Малави ҳукмрон доираларининг Ньяса кўлига туташган Танзания территориясининг бир қисмини даъво қилаётганликларига қарши норозилик юзасидан бу ерда бўлиб ўтган намойиш вақтида унинг қатнашчилари ҳукуматни эҳтимол тутилган агрессияни даф этиш мақсадида дарҳол чора кўришга чақирдилар.

Урушда қатнашишдан бош тортганлиги учун

НЬЮ-ЙОРК, 28 сентябрь. (ТАСС). АҚШ армиясида хизмат қилиш ва Вьетнамдаги агрессияда иштирок этишдан бош тортганлиги учун кеча қамоқ жазосига ҳукм қилинган Дональд Бэйти шундай деди: «Менинг дўстларим бегуноҳ кишиларни бомбардимон қилиш ва уларни ўлдиришга қарши норозилигимни қўллаб-қувватлайдилар».

Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, Нью-Йоркнинг Бруклин райони суди Бэйтини тўрт йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Таҳдид ва репрессиялар вазиятида

АФИНА, 29 сентябрь. ТАСС мухбири **А. Семин** хабар беради:

Бугун Грециядаги ҳарбий режим мамлакатнинг янги конституцияси масаласи бўйича референдум ўтказмоқда. Репрессиялар авж олдирилган, сайлов участкасига кимки келмаса, бир йилгача муддат билан турмага қамалади, деб таҳдид қилиниб турган вазиятда 5.5 миллиондан кўпроқ греклар хунта режимини қонунлаштириши лозим бўлган янги конституцияни ё маъқуллашлари ёки рад этишлари лозим. Референдум (ялпи овоз бериш) фавқулодда ҳолат шароитида ўтмоқда. Гражданлар эркинлигини гарантияловчи илгариги конституциянинг асосий моддалари ҳозир эътибордан соқит қилиб қўйилган.

Армия бўлинмаларининг кўплари полиция ва жандармериялар шу кунларда жанговар тайёр ҳолатда турибди. Афина ва Пирея кўчаларида полициячиларнинг патруль машиналари, ҳарбий машиналар, юк машиналари соқчилик қилмоқда, солдатлар ва офицерлар сони кўпайтирилганлиги сезилиб турибди.

Грек халқи ўз фикрини ошкора айтиш имкониятидан маҳрум қилиб қўйилган ва махфий полициячиларнинг террори авж олдирилган шароитда референдумнинг хунта кутган натижани бериши қийин гап. Шундай бўлса ҳам, Афина ва Пирея шаҳарларининг ишчи районларидаги сайлов участкалари кабиналарида сайловчилар «ҳа», деган сўзлар зангори ҳарфлар билан ёзилган бюллетенларни ерга ташлаб чиқаётганлар кўп. Демак шу бюллетенлар ўрнига овоз бериш учун белгиланган конвертларга қора ҳарф билан «йўқ» деган сўз ёзилган бюллетенлар сонини сайлов қутиларига ташланмоқда.

Ҳамма сайлов округларида овозларни санаб чиқиш ярим кечада тугайди, шундан кейингина овоз бериш натижалари маълум бўлади.

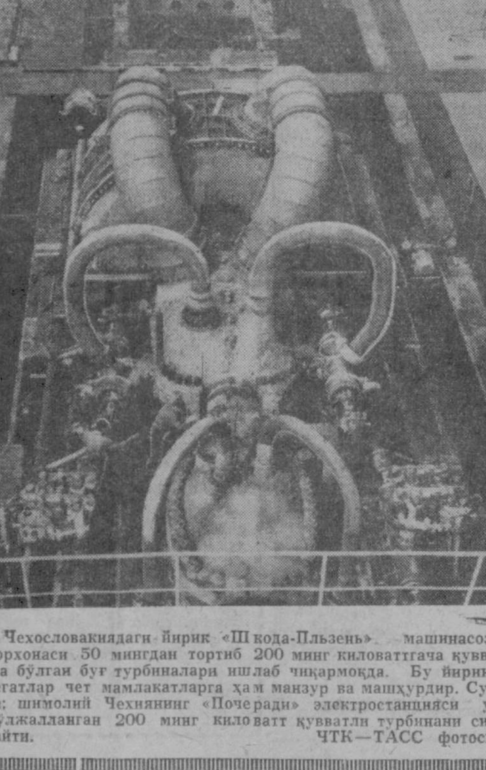

Чехословакиядаги йирик «Шкода-Пльзень» машинасозлик корхонаси 50 мингдан тортиб 200 минг киловаттгача қувватга эга бўлган буғ турбиналари ишлаб чиқармоқда. Бу йирик агрегатлар чет мамлакатларга ҳам манзур ва машҳурдир. Суратда: шимолий Чехиянинг «Почеради» электростанцияси учун мўлжалланган 200 минг киловатт қувватли турбинани синаш пайти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Телеянгиликлар. 18.15 — Тумандаги сайр (бадиий телефильм). 18.50 — Реклама ва эълонлар. 19.00 — А. Навоий номидаги академик театрда Ўзбекистонда Германия Демократик Республикаси маданияти декадасининг тантанали очилиши олиб кўрсатилади.

Ўзбек тилида: 22.00 — Ленин сафдошлари («Ленинnома» программаси). 22.20 — Дўстлар тароnаси. 22.40 — Мирзачўлда тўй. Д. Зокиров кантатаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

УҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 11.30 — Физика. 18.00 — Ўқитувчи экрани. 18.20 — Адабиёт. 19.00 — Философия (студентлар учун). 19.30 — Немис тилидан биринчи машғулот.

30.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Варрак тарихи (кинофильм). 20.30 — Ажойиб кишилар ҳаёти. Э. Тельман. 20.50 — СССР—СЕНЕГАЛ Дўстлик саҳифалари. 21.10 — Икки марта кўп ёки ҳеч нима (бадиий фильмнинг биринчи серияси). 22.15 — Оқ қуш қўли (телефильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/X да Қирол Лир, 2/X да Алишер Навоий.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тереза Дурова раҳбарлигида ўргатилган ҳайвонлар группаси аттракциони.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Анжелика ва қирол — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик (4-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қилич ва қалқон (3 ва 4-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 10 яримда бошланади).

Анжелика ва қирол — «ФЕСТИВАЛЬ», НАВОИЙ номли.

Қилич ва қалқон — «ХИВА».

Агентнинг ўлими — ТЕЛЬМАН номли.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 октябрь кеч соат 8 яримда

6 октябрь кундуз соат 5 да.

БЕРЛИН РАДИОСИ КАТТА РАҚС ОРКЕСТРИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

Дирижер — Юрген ГЕРМАН. Солистлар — Вера ШНАЙДЕНБАХ, Петер ВИЛАНД, Хельга ЭНДЛИХ, Зигфрид ВАЛЕНДИ (ГДР).

Олдиндан билет сотиш кассаси соат 2 дан очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

«ОГОНЕК» ЖУРНАЛИ ИЛОВАСИ ОБУНАЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Н. В. Гоголь танланган асарининг икки томи олинди.

Обуначилардан квитанциялари билан ўзларининг районларидаги «Союзпечать» агентлигига дарҳол келишлари сўралади.

РАЙОН АГЕНТЛИГИНИНГ АДРЕСЛАРИ:

КУЙБИШЕВ — Бородин кўчаси, 41-уй;
КИРОВ — 2.Белинский переулок, 6-уй;
ОКТЯБРЬ — Навоий кўчаси, 3-уй;
ФРУНЗЕ — Дубицкий кўчаси, 45-уй;
Чилонзор — 2-квартал,
ЛЕНИН — Полторацкий кўчаси, 55-уй;
ҲАМЗА — Дубовая кўчаси, 87-уй.

Якшанба кундан бошқа ҳар куни эрталаб соат 9 дан кеч 8 гача мурожаат қилинсин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Р. 02815. ИНДЕКС — 6469. № 1954.